

The article deals with the formation of lexical competence on the basis of the special authentic technical computer texts.

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ДРУКОВАНИХ ТЕКСТІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА СТАРШОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СЕРЕДНІХ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.

Кравець О. Є., Зимовець О. А.
Кафедра іноземних мов ЖДПУ

З розвитком сучасних технологій поширилися можливості в запровадженні нових шляхів у навчанні іноземної мови. Останнім часом з'явилося багато публікацій, присвячених використанню комп'ютерних технологій і самого комп'ютера зокрема для навчання іноземних мов у середніх та вищих навчальних закладах. Але, на нашу думку, таке питання, як шляхи формування комп'ютерної лексичної компетенції, у методичній літературі висвітлено недостатньо; не пропонується методики природної мотивації засвоєння нових активних лексичних одиниць. Про це свідчать відсутність підручників з іноземної мови, які б містили в собі достатньо цікаві та мотивовані учбові тексти з сучасними лексичними одиницями, необхідними при роботі на комп'ютері. Тому така тема актуальна і потребує подальшої розробки.

Мета нашого досліджу – проаналізувати сучасний досвід вітчизняних та зарубіжних методистів, пов'язаний з використанням автентичних текстів, і розробити на їх базі поетапно методику формування комп'ютерної лексичної компетенції з відповідними типами вправ. Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

1. Вивчення психологічних механізмів формування лексичної компетенції.
2. Вивчення лінгвістичних особливостей лексичної компетенції.
3. Розроблення поетапно методики формування комп'ютерної лексичної компетенції та створення бази сучасних автентичних текстів на комп'ютерну тематику.

Новизна досліджуваної проблеми полягає в тому, що нами були відібрані відповідні автентичні тексти, підібрані спеціальні лексичні одиниці і розроблені етапи формування комп'ютерної лексичної компетенції на базі цих текстів.

В останні роки велика увага приділяється проблемі автентичності в методиці навчання іноземним мовам. В перекладі з англійської “автентичний” означає “звичайний”. Цей термін частіше всього в методичній літературі вживається для характеристики текстів, які опрацьовуються на занятті. Автентичним традиційно прийнято вважати текст, спочатку не передбачений для навчальних цілей. Однак поняття автентичності поширюється також і на інші сторони учбового процесу.

Існують різні підходи до автентичних текстів та різні види їх класифікацій. Розглянемо основні з них.

Х. Уіддоусон /English for Academic Purposes and Study Skills 1981.- С.87./ розглядає автентичність не стільки як властивість, притаманну мовленнєвому

твору, скільки як характеристику учбового процесу. Він ввів поняття “оригінальності” і “автентичності”. В його розумінні “оригінальність” – це всі випадки використання тексту з ненавчальною метою. Автентичність розглядається ним як властивість учбової взаємодії. Х. Уїддоусон вважає, що необхідно зробити саму роботу над автентичним текстом автентичною.

Л.Ліер (1995), в свою чергу, розглядає систему умов, необхідних для автентичного учбового процесу, і віділяє 3 типи автентичності: автентичність матеріалів, прагматичну автентичність, особисту автентичність.

Автентичність матеріалів не виключає використання текстів, складених методистами з орієнтацією на мову, що вивчається, однак враховує збереження ними властивостей автентичного тексту (зв’язність, інформативність і т.д.) Як ми бачимо, автентичність – поняття відносне. Розглянуті нами аспекти свідчать про те, що не існує загального тлумачення автентичності. Завдання викладача полягає в тому, щоб добитись гармонійного сполучення всіх параметрів автентичності. Переваги автентичних текстів над учбовими текстами відображені в таблиці №3.

Оптимізація формування лексичної компетенції за допомогою автентичних текстів.

Таблиця №3

Учбові тексти	Автентичні тексти
недостатній рівень мотивації	<ul style="list-style-type: none"> - підвищує інтерес до іноземної мови; - забезпечує як комунікативну, так і лінгвістичну мотивацію;
труднощі з утриманням слів в пам’яті	<ul style="list-style-type: none"> - робить процес засвоєння лексики більш особистим; - забезпечує зв’язок з реальними ситуаціями; - активізує асоціативну пам’ять;

Однак складність граматичних форм, різноманіття лексики, особисті особливості авторського стилю можуть створити складності на початковому етапі навчання. Разом з цим спрощення мови у відповідності з потребами учня є невід’ємною частиною звичайної комунікації. В роботах закордонних авторів ми зустрічаємося з такими термінами для позначення автентичності текстів, як: напівавтентичні (edited authentic texts), відредактовані (semi-authentic texts), учбово-автентичні тексти (learner authentic texts). Виходячи з цих визначень, можна зробити висновок, що автентичність і методична обробка текстів не є взаємовиключеними поняттями. Допускається метод обробки тексту без порушення його автентичності.

Проведений нами аналіз технічних текстів дозволив нам виділити два види автентичних текстів для навчання комп’ютерної лексики.

1-й вид – функціональні тексти повсякденного вжитку, що є на показнику, вивісці, рекламі, етикетці, карті, схемі, діаграмі і таке інше, що виконує інструктуючу, пояснювальну, рекламну, чи попереджувальну функцію.

2-й вид – інформативні тексти: стаття, повідомлення, інтерв'ю, опитування громадської думки, листи читачів, актуальна сенсаційна інформація, оголошення, роз'яснення до статистики, коментар і т.п., що виконують інформативну функцію і містять постійно нові відомості і факти з різних галузей життя.

Роботу над лексикою в сучасній методиці традиційно поділяють на 3 етапи. Це ознайомлення з новим матеріалом, первісне закріплення, розвиток вмінь і навичок використання лексики в різних видах мовленнєвої діяльності.

Опрацювавши досвід провідних методистів, ми виділяємо такі етапи формування ЛК на базі автентичних текстів, як

1. Підготовчий до читання етап (pre reading).
2. Операційний етап - ознайомлення з текстом (reading).
3. Післятекстовий етап (post reading) .

I етап – це сукупність різноманітних потреб, мотивів, почуттів, інтересів тощо, а також семантизація нових ЛО. Рівень мотивації повинен бути достатній для засвоєння нових і активізації вивчених ЛО.

Метою операційного етапу є ознайомлення студентів з новими ЛО в тексті, вилучення їх з тексту за певними ознаками, формування стилістичного почуття.

Метою післятекстового етапу є творче використання засвоєних ЛО в ситуаціях реальної комунікації. Сюди відносяться такі вправи, як: вибрати слова, які характеризують те чи інше явище; рольові ігри; дебати; круглі столи з використання ЛО тощо.

На наш погляд, саме ці етапи формують ЛК на базі автентичних текстів, тому що відображають:

- 1) широкій спектр видів дій;
- 2) надають можливість задовольнити прагнення до самостійності;
- 3) активізують вже вивчені ЛО;
- 4) формують ЛК в опорі на автентичні тексти.

Прийнявши до уваги різне призначення етапів формування ЛК, а також різні види опор і засобів, необхідних для роботи з лексичним матеріалом, багато методистів проводять межу між етапами формування і практичного використання навичок. На цьому підґрунті виділяють два типи учбових завдань: некомунікативні завдання на формування лексичних навичок і комунікативні завдання на вдосконалення лексичної компетенції.

Виходячи з цього, ми пропонуємо комплекс завдань для роботи над темою “Website Creation”.

I. Pre-reading activities

1. Answer the following questions:

- a) Do you have your own webpage?
  - b) Would you like to have it?
  - c) If you had such a possibility what would it contain?
  - d) What features make a good website in your opinion?
2. Give verbs (nouns, adjectives) which can be connected with website creation.
  3. You are going to read an interview from the magazine. Look at the words and expressions from the interview in the box below and say:
    - a) what the interview may be about;
    - b) what title it may have.

brand new, movie fan, Netscape Composer, update, domain, feedback,
static site, the Movie Journal section, search engine, sci-fi, horror

II. While-reading activities

1. Read the following sentences from the interview and fill in the missing parts from the box below:
  - 1) It's called _____ .
  - 2) I decided _____ .
  - 3) I guess my site is _____ .
  - 4) It is for people who _____ .
  - 5) I created the site pretty easily _____ .
  - 6) The price of a "free" domain is that _____ .
  - 7) I don't think anybody _____ .
  - 8) Generally one update will take _____ .
  - 9) I would look at lots of other sites too _____ .
  - 10) My favourite site would have _____ .

- a) to make a site about movies;
- b) who like movies of all kinds;
- c) to be the Internet Movie Database www.imdb.com;
- d) just a little less formal than most of the film sites on the Internet;
- e) for good ideas;
- f) The Movie Shrine, www.themovieshrine.com;
- g) using Netscape Composer;
- h) all kinds of advertising is sent to your email;
- i) has linked to me yet except for a couple of Yahoo! Clubs;
- j) from forty-five minutes to an hour.

2. Read the parts of the interview and put them in the correct order. If you do it correctly you will find out the title of the interview having read the letters from the top to the bottom. (The key: “Webpage Creator”)

<p>Interviewer How long has your site been up ? John Just a couple of months. It’s brand new. I What’s your site all about ?</p>	<p>W</p>
---	-----------------

<p>J It’s called The Movie Shrine, www.themovieshrine.com, and it’s just a site with movie reviews , strange things I’ve noticed about certain films, and lots of links to other movie sites. I Why did you dedicate your site to this subject ?</p>	<p>E</p>
---	-----------------

<p>J I decided to make a site about movies because I’ve been a huge movie fan for a long time. Right now, films are my biggest hobby. I What makes your site special ?</p>	<p>B</p>
---	-----------------

<p>J I guess my site is just a little less formal than most of the film sites on the Internet. I’ve tried to make the layout unique and include material for movie fans of all types. It’s for people who like movies of all kinds. There are plenty of sites for fans of particular actors or genres of movies like sci-fi, horror, film noirs and so on. I How did you create your site ?</p>	<p>P</p>
--	-----------------

<p>J I created the site pretty easily using Netscape Composer, which is a program contained in Netscape Communicator. The actual address is www.geocities.com/orangecow, but I got a free domain name which redirects it to the site. I What was the most difficult part?</p>	<p>A</p>
---	-----------------

<p>J Oh, the design. Just working out how the site would look and how the pages would link up. I’d tried to put up a couple of websites before but after constructing the main page, I’d lost interest. I How did you get your domain name?</p>	<p>G</p>
--	-----------------

<p>J I got a free domain name from www.domainzero.com. The price of a “free” domain is that all kinds of advertising is sent to your email, but that’s a small price to pay. I Have you registered your site on a search engine?</p>	<p>E</p>
---	-----------------

<p>J No, I haven't gotten around to registering on a search engine yet. I'm told you have to really persevere to get listed. Yahoo! just seems to swallow submissions.</p> <p>I Have you included links to other sites?</p>	
<p>J I include many links to other sites. That may be the best thing about my site, the huge number of links. I'm also in a lot of Yahoo! Clubs and I've linked to them too.</p> <p>I Has anyone linked to you?</p>	C
<p>J Since my site hasn't been around for very long at all, I don't think anybody has linked to me yet except for a couple of Yahoo! Clubs.</p> <p>I How long do you spend updating your site?</p>	R
<p>J As often as possible but it's difficult during this week. My studies don't leave me a lot of time and I've got other interests. And I need to watch movies sometimes! Generally one update will take from forty-five minutes to an hour.</p> <p>I What sort of feedback do you get from visitors?</p>	E
<p>J I haven't really gotten much feedback so far except from people I know and they like it, or say they do! I'm hoping that after more people discover the site I'll start to get more reactions via email.</p> <p>I Do you have any tips for others creating a homepage?</p>	A
<p>J Pick a topic you're really interested in. Get a good domain name. Keep your site updated – nobody likes a static site. I would look at lots of other sites too for good ideas.</p> <p>I What do you intend to do next with your site?</p>	T
<p>J I'm going to update the Movie Journal section and I'd like to build in new links.</p> <p>I What's your favourite site?</p>	O
<p>J It would ...my favourite site would have to be the Internet Movie Database www.imdb.com. That's not a very original answer but that site just has such a wealth of information about every kind of movie that it's probably my favourite.</p>	R

III. Post-reading activities

1. Complete this table about John's site:

Name	_____
Site name	_____
Topic	_____
Site address	_____
Why special	_____
Last updated	_____

2. Answer the questions:

- Why did John choose this topic?
- What package is Netscape Composer a part of?
- What previous experience did he have of website creation?
- What do you think Yahoo! Clubs are?
- List 4 tips he gives for other website builders.
- List 4 websites addresses he mentions.

IV. Personal development

1. Match these reviews of websites to their titles.

- Fish I.D.
- Sheepnet
- Lingvo.com

- 1) Everything you ever wanted to know or didn't want to know about sheep. Breeds, pictures and fascinating facts including the information that almost all sheep are white or black. Guaranteed to raise a smile.
- 2) Can't remember the word in English or any other major languages? Try this site for an instant translation. Easy to use. Just type in your text. Choose the language you want and select "Search". You can also translate websites. Only drawback is that you get a literal translation. Don't expect the site to cope with slang or idioms.
- 3) If you want to buy old comics, old toys such as plastic fish for your car and many other strange and bizarre items, this site is for you.

2. Imagine that you have an opportunity to create your own website. Write a review of your website using the table given above.
3. Read the websites of your fellow-students, choose the sites that you would like to visit and discuss them in groups.

Запропонована методика була перевірена експериментально на третьому курсі фізико-математичного факультету Житомирського державного педагогічного університету ім. І. Я. Франка. Отримані результати свідчать про приріст лексичних навичок (53%), зростання інтересу до опрацювання іншомовних текстів з боку студентів, набуття ними впевненості в собі, що сприяє більш адекватному розумінню прочитаного.

Отже, вищезазначена технологія вивчаючого читання є ефективною і може бути рекомендована для застосування і інших вищих та середніх технічних учбових закладах.

Література:

1. Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич, К. Андерсон “Getting America-Wise through Reading”. Навчальний посібник з англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. У 2-х кн. – Київ: Пед думка, 2001.- Кн. 1.- 175 с.
2. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах., - К., Ленвіт, 1999р.
3. Grellet, Françoise “Developing Reading Skills”. English language – Text-books for foreigners. Published by the Press Syndicate of the University of Cambridge, New York, USA, 1991.
4. Louann Haarman, Patrick Leech, Janet Murray “Reading Skills for the Social Sciences”. Published by Oxford University Press, Walton Street, Oxford OX 6DP, 1988.
5. Eric H. Glendinning, John McEwan “Oxrord English for Information Technology”. Published by Oxford University Press, Great Clarendon Street, Oxford OX 6DP, 2002.
6. Widdowson “English for Acodemic Purposes and Study Skills”. Published by Oxford University Press. 1981.